

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Механіко-математичний факультет
Кафедра математичної економіки, економетрії,
фінансової та страхової математики

Затверджено
на засіданні кафедри математичної
економіки, економетрії, фінансової та
страхової математики
механіко-математичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 12 від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

проф. Кирилич В.М.

Силабус

з навчальної дисципліни
“ТЕОРІЯ РИНКІВ”

що викладається в межах ОПП математична економіка та економетрика
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності
111 – математика, спеціалізації математична економіка та економетрика.

Назва дисципліни	ТЕОРІЯ РИНКІВ
Адреса викладання дисципліни	вул. Університетська, 1, 79-000, м. Львів.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет, кафедра математичної економіки, економетрії, фінансової та страхової математики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	11 – математика і статистика; 111 – математика; спеціалізація математична економіка та економетрика
Викладачі дисципліни	Флюд Володимир Михайлович, к.ф.-м.н., доцент.
Контактна інформація викладачів	volodymyr.flyud@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Он-лайн консультації через MS Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача: volodymyr.flyud@lnu.edu.ua
Сторінка дисципліни	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)
Інформація про дисципліну	Дисципліна “ТЕОРІЯ РИНКІВ” є дисципліною за вибором із спеціальності 111 – математика для освітньої програми математична економіка та економетрика підготовки магістра, яка викладається в I семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено так, щоб надати учасникам необхідні знання, обов’язкові для розуміння структури, функціонування, регулювання ринків у сучасних умовах економічного розвитку. Тому у дисципліні представлено як ряд концепцій монопольного ринку, регулювання монополією, олігополії та організації виробництва, так і процесів та інструментів, які потрібні для розуміння їх функціонування та керування.
Мета та цілі дисципліни	Курс розроблений для вищих курсів бакалаврату з мікроекономіки, інформаційної економіки та промислової організації або як до-датковий курс на першому році магістратури з мікроекономічної теорії. Відрізняється від інших курсів тим, що він зосереджений на поглибленому опрацюванні кількох основних тем, а не на повному самостійному огляді всієї галузі мікроекономіки. Ще однією відмінною рисою є те, що курс порушує традиції і повністю ігнорує стандартний конкурентний аналіз, а натомість зосереджується на більш сучасних темах недосконалої конкуренції, невизначеності та неповної інформації, аукціонів та стимулів. Призначення курсу – дати студенту знання з основ функціонування ринків. Подаються моделі ринків, їх основні властивості.
Література для вивчення дисципліни	Основна. 1. Elmar Wolfstetter. Topics In Microeconomics. Industrial Organization, Auctions, and Incentives. – Cambridge University Press. 2003— 388 p. 2. Flavio Menezes and Paul Monteiro. An Introduction to Auction Theory. – Oxford University Pres. 2008. – 199 p. 3. Paul Klemperer. Auctions: Theory and Practice.– Princeton University Press, 2004.-246 p. Додаткова. 1. Stanley L. Brue, Campbell R. McConnell, Sean M. Flynn, Randy R. Grant. Essentials of economics., Fifth edition. Published McGraw-Hill. – 2022. 2. McConnell, Campbell R. Economics : principles, problems, and policies / Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue.– 17th ed. Published McGraw-Hill. – 2008

	<p>3. Hal R. Varian. Intermediate Microeconomics. A Modern Approach. Ninth Edition. – W. W. Norton & Company New York London. – 2014.</p> <p>4. Пономаренко О. І. та ін. Сучасний економічний аналіз. Мікроекономіка. Ч. 1, Мікроекономіка: Навч. посіб. / О. І. Пономаренко, М. О. Перестюк, В. М. Бурим. – К.: Вища шк. , 2004. — 262 с: іл.</p>
Обсяг курсу	150 годин. З них: 32 години аудиторних занять (16 годин лекцій і 16 годин практичних занять) та 118 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Знати: монопольний ринок Cournot; регулювання монополією; про олігополію та організацію виробництва. – Вміти: визначати точку Cournot, незворотні втрати монополії; визначати цінову дискримінацію першого, другого та третього степенів; знаходити розв'язки ринкових ігор: конкуренція Cournot, конкуренція Bertrand'a, конкуренція Stackelberg'a,
Ключові слова	Ринок, монополія, олігополія, ринок Cournot, конкуренція Cournot, конкуренція Bertrand'a, конкуренція Stackelberg'a, дискримінація.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<ul style="list-style-type: none"> • Монополія Курно. • Цінова дискримінація. • Прихована інформація та цінова дискримінація. • Міжчасова цінова дискримінація. • Двостороння монополія та переговори. • Позитивна теорія: ефект Averch-Johnson'a. • Нормативна теорія: два майже досконалі правила. • Три перспективи.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з математичного аналізу, теорії ігор, мікроекономіки.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, практичні заняття, дискусії, обговорення одержаних результатів, консультації.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор, графічний планшет, мережеве обладнання, доступ до інтернету.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: максимальна кількість балів 50; <p>Дисципліна завершується заліком у вигляді залікової контрольної роботи, максимальна кількість балів 50.</p> <p>Загалом протягом семестру 100 балів.</p>
Питання до екзамену (чи питання до контрольної роботи)	Матеріали на залік розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)
Опитування	Анкет-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література, *** Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	Монополія Курно – слабка монополія: • точка Курно; • незворотні втрати монополії; • суспільні втрати та пошук оренди; • монополія та новаторство.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	2 год	
2	Монополія Курно. Приклади, задачі.	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 1; 2 год	
3	Цінова дискримінація або сильна монополія: • цінова дискримінація першого роду; • цінова дискримінація другого роду; • цінова дискримінація третього роду; • межі цінової дискримінації.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
4	Цінова дискримінація. Приклади, задачі.	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 2; 2 год	
5	Прихована інформація та цінова дискримінація: • модель оптимізації портфеля. • розв'язок обмеженої задачі; • оптимальний план продажі; • чому оплачується "деформація" ефективності; • сортування, групування та виключення.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
6	Прихована інформація та цінова дискримінація. Приклади, задачі.	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 3; 2 год	
7	Міжчасова цінова дискримінація: • монополія товарів тривалого користування; • неузгоджена за часом задача; • оптимальна узгоджена за часом цінова дискримінація; • гіпотеза Coase.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	

8	Міжчасова цінова дискримінація. Приклади, задачі.	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 4; 2 год	
9	Двостороння монополія та переговори: • гра переговорів із скінченим часовим горизонтом; • гра переговорів із нескінченим часовим горизонтом.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
10	Двостороння монополія та переговори. Приклади, задачі.	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 5; 2 год	
11	Позитивна теорія: ефект Averch-Johnson: • припущення; • ефекти регулювання; • відношення до мінімізації коштів; • наслідок щодо добробуту.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
12	Ефекти регулювання. Приклади, задачі.	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 6; 2 год	
13	Нормативна теорія: два майже досконалі правила: • механізм сумарного залишку дотації; • механізм покрокового збільшення залишку дотації.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
14	Механізм сумарного залишку дотації	практичне заняття	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 7; 2 год	
15	Три перспективи: • три ринкові ігри; • конкуренція Cournot; • конкуренція Bertrand'a; • конкуренція Stackelberg'a; • класифікація добробуту; • двоїстість дуополії Cournot.	лекція	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
16	Залік	Залікова робота	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вибрані завдання із Вправи 1-7 2 год	